

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: gabriela.samanova@soc.cas.cz

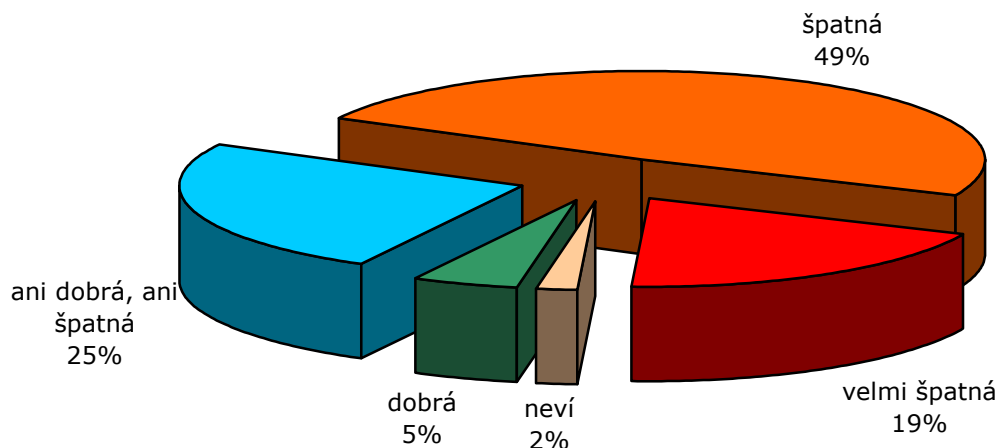
Hodnocení ekonomické situace

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2010, v10-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>2010</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1074</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>EV.10, EV.11, EV.28, EV.29, EV.30</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>10. února 2010</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Gabriela Šamanová</i>

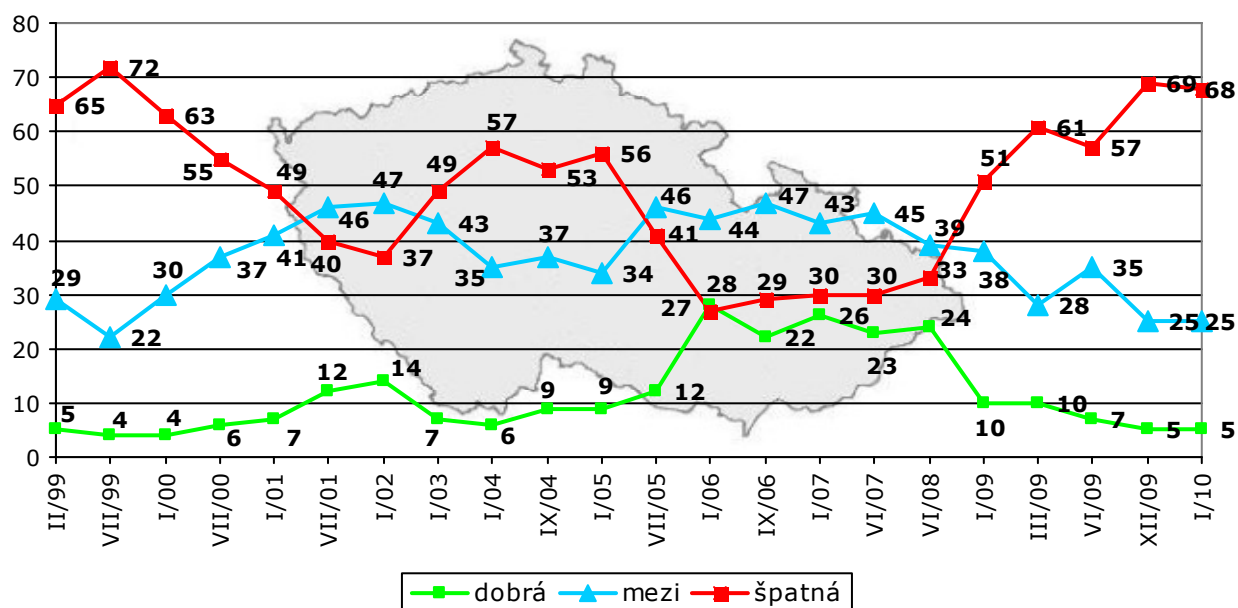
V rámci kontinuálního projektu Naše společnost, který realizuje Centrum pro výzkum veřejného mínění, byly v lednu tohoto roku předloženy respondentům otázky týkající se ekonomické situace České republiky.

Přesvědčivá většina oslovených občanů hodnotí současnou ekonomickou situaci České republiky negativně (49 % ji považuje za špatnou a 19 % pak za velmi špatnou). Čtvrtině účastníků výzkumu se ekonomická situace nejeví ani jako špatná, ani jako dobrá. Pouze pět dotázaných ze sta považuje aktuální ekonomickou situaci za dobrou (viz graf 1).

Graf 1: Hodnocení současné ekonomické situace v ČR (%)¹

Pozn.: Možnost odpovědi „velmi dobrá“ využilo po zaokrouhlení 0 % dotázaných.

Probíhající ekonomická krize se do hodnocení promítá pokračováním rozevírání nůžek mezi pozitivním a negativním hodnocením. Přes výkyv v polovině roku 2009 pak již od přelomu let 2007 a 2008 plynule ubývá těch respondentů, kteří situaci hodnotili neutrálně „ani dobrá, ani špatná“. Údaje z ledna 2010 se dostaly na úroveň roku 1999, kdy se začala tato otázka pokládat a kdy se do hodnocení promítaly dopady ekonomické krize z let 1997 až 1999 (viz graf 2).

Graf 2: Hodnocení současné ekonomické situace v ČR (%)

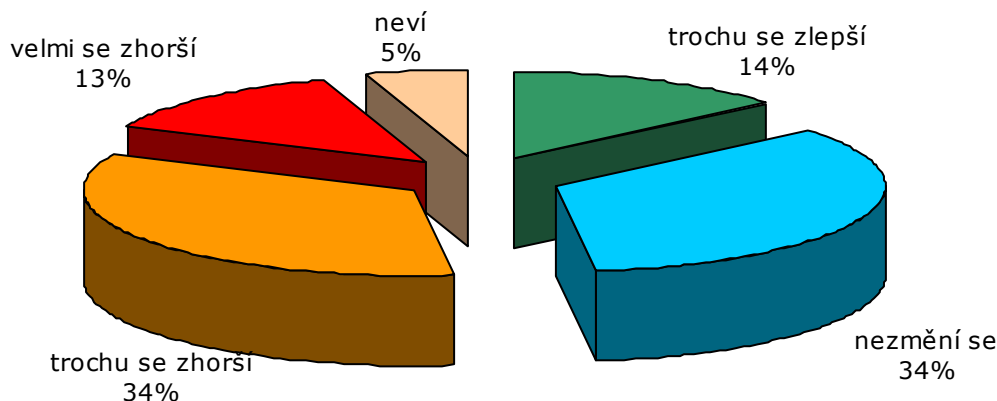
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“, kategorie „dobrá“ zahrnuje součet podílů „velmi dobrá“ a „dobrá“, kategorie „špatná“ je součtem podílů „špatná“ a „velmi špatná“.

Také ve výhledech do budoucna převažuje pesimismus. Téměř polovina dotázaných (47 %) se domnívá, že ekonomická situace České republiky se v průběhu roku 2010 zhorší. Přibližná třetina dotázaných (34 %) nevidí

¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil současnou ekonomickou situaci v naší zemi? Je podle Vás: a) velmi dobrá, b) dobrá, c) ani dobrá ani špatná, d) špatná, e) velmi špatná.“

budoucnost tak černě a domnívá se, že se situace nezmění. Skupinka optimistů čítala v souboru 14 % (viz graf 3).

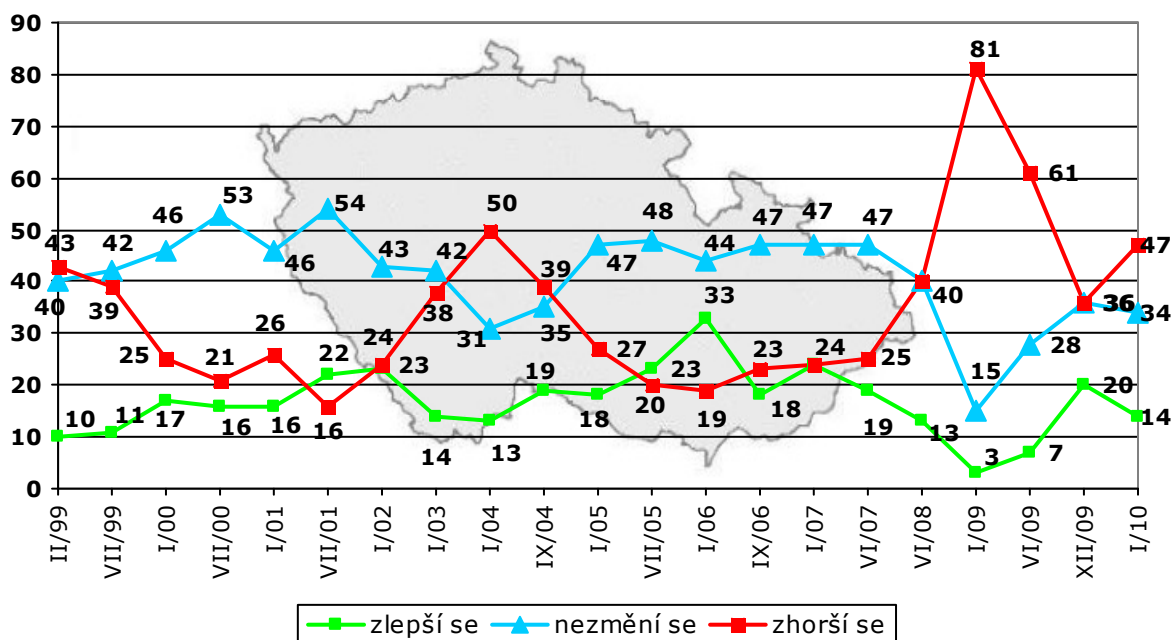
Graf 3: Očekávaný vývoj ekonomické situace v tomto roce v ČR (%)²

Pozn.: Možnost odpovědi „velmi se zlepší“ využilo po zaokrouhlení 0 % dotázaných.

Leden 2010 svým negativním hodnocením sice zdaleka nedosahuje maxima z počátku roku 2009, avšak ve srovnání s celým sledovaným obdobím patří stále k těm hůře hodnoceným. Podobné hodnoty byly zaznamenány pouze v již zmiňovaném roce 1999 a poté na počátku roku 2004, kdy byla řešena reforma veřejných financí (viz graf 4).

Graf 4: Očekávaný vývoj ekonomické situace v tomto roce v ČR (%)

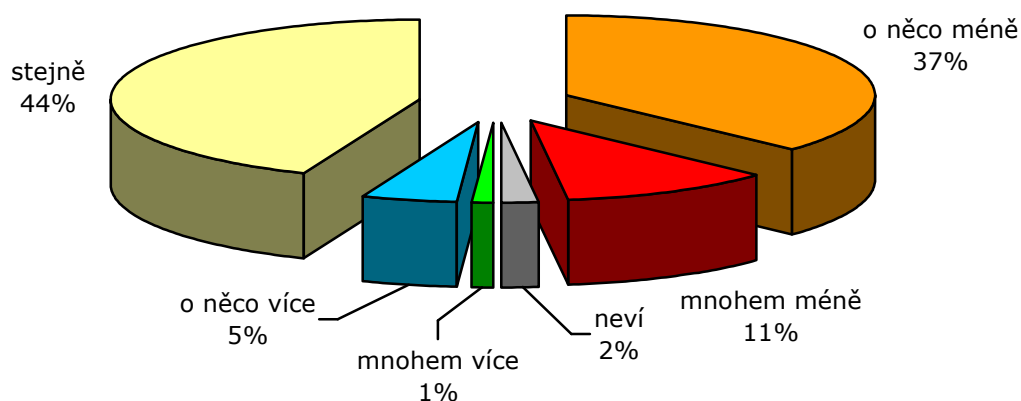

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“. Kategorie „zlepší se“ je součtem podílů „velmi se zlepší“ a „trochu se zlepší“, kategorie „zhorší se“ je součtem podílů „trochu se zhorší“ a „velmi se zhorší“.

² Znění otázky: „Myslíte si, že ekonomická situace se v tomto roce a) velmi zlepší, b) trochu se zlepší, c) nezmění se, d) trochu se zhorší, e) velmi se zhorší.“

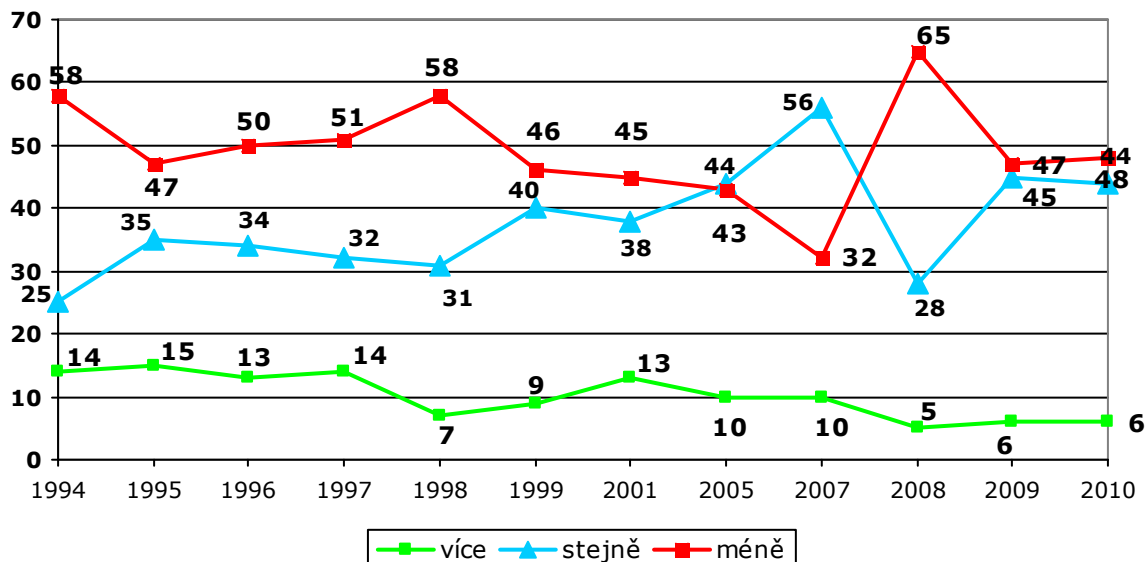
Téměř polovina dotázaných soudí, že za příjmy své domácnosti může uhradit a nakoupit ve srovnání s dobou před jedním rokem o něco méně. 44 % má pocit, že situace se v tomto ohledu nezměnila. Šťastlivců, kteří si při srovnání s obdobím před rokem připadají bohatší, bylo v souboru 6% (viz graf 5).

Graf 5: Subjektivní hodnocení příjmů domácnosti v porovnání se situací před rokem (v %)³

Při srovnávání koupěschopnosti své domácnosti s obdobím před jedním rokem jsou Češi tradičně pesimističtí. Až na výjimku v roce 2007 je po celé sledované období 1994 – 2010 počet negativních hodnocení větší než počet hodnocení neutrálních či pozitivních (viz graf 6).

Graf 6: Subjektivní hodnocení příjmů domácnosti v porovnání se situací před rokem (v %)

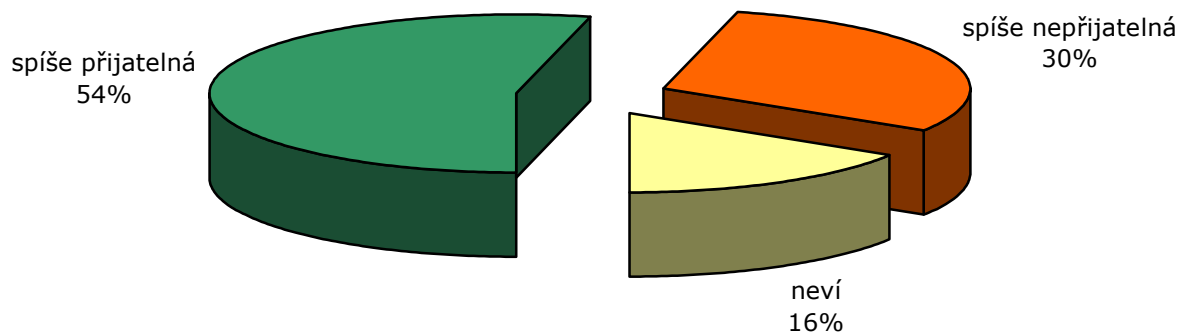

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“. Kategorie „více“ je součtem podílů „mnohem více“ a „o něco více“, kategorie „méně“ je součtem podílů „mnohem méně“ a „o něco méně“.

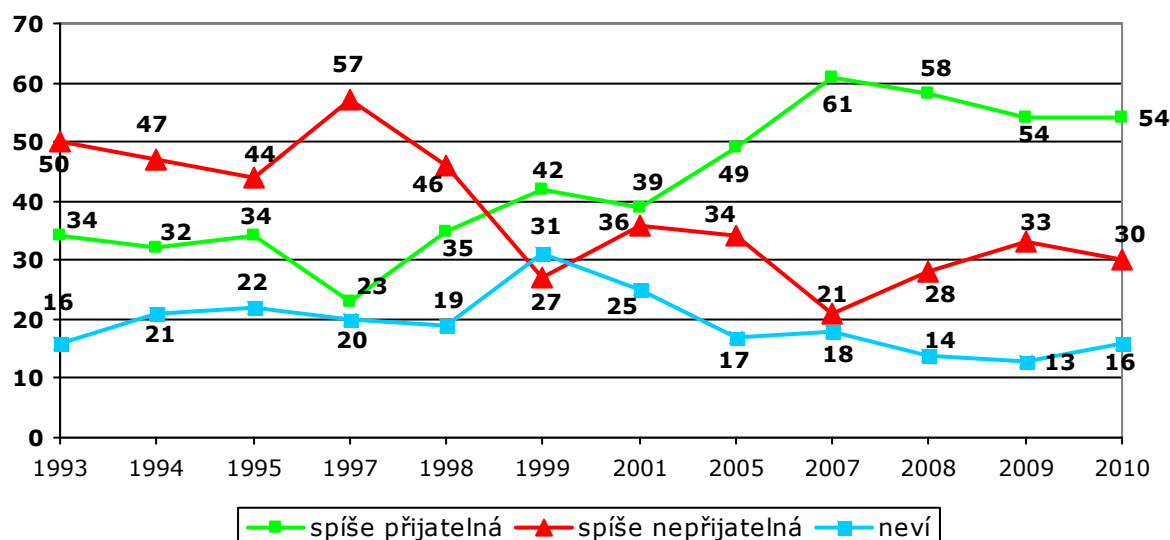
³ Znění otázky: „Řekl byste, že za příjmy Vaší domácnosti můžete uhradit a nakoupit ve srovnání s dobou před jedním rokem a) mnohem více, b) o něco více, c) asi tak stejně, d) o něco méně, e) mnohem méně.“

Inflace je v posledních třech letech oslovenými občany hodnocena jako přijatelná, byť meziročně mírně ubylo dotázaných, kterým stávající míra inflace nevadí. V přijatelných mezích se tak inflace pohybuje podle 54 % respondentů. Opačný názor má 30 % lidí, 16 % dotázaných nedokázalo míru inflace posoudit a uvedlo odpověď „nevím“ (viz grafy 7 a 8).

Graf 7: Názory na přijatelnost stávající inflace⁴ (v %)

Graf 8: Názory na přijatelnost stávající inflace (v %)

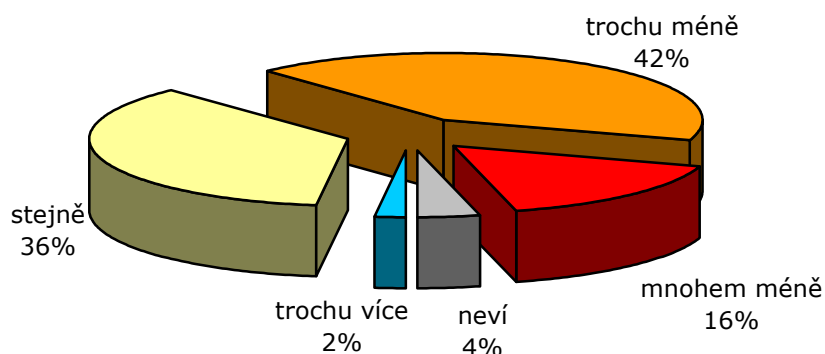

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Výsledky zachycené v grafu 9 ukazují, že více než polovina (58 %) občanů očekává nějaké znehodnocení měny, z toho 42 % předpokládá, že za stejné peníze si bude moci nakoupit trochu méně než dnes a 16 % předpokládá, že mnohem méně než dnes. Asi třetina účastníků výzkumu (36 %) se domnívá, že za týž obnos budou moci nakupovat stejně jako dnes, pouhá 2 % očekávají, že za stejné peníze bude možné nakoupit o trochu více.

⁴ Znění otázky „A nyní o inflaci. Inflace znamená znehodnocení měny, takže se za stejné peněz nakoupí méně než dřív. Vy osobně jste inflaci v roce 2008 pociťoval jako a) spíše přijatelnou, b) spíše nepřijatelnou.“

Graf 9: Kolik bude moci nakoupit v tomto roce za stejné peníze⁵

Pozn.: Možnost odpovědi „mnohem více“ využilo po zaokrouhlení 0 % dotázaných.

Negativní hodnocení u většiny výše analyzovaných otázek uváděli statisticky významně častěji lidé se subjektivně deklarovanou horší životní úrovní. Tomu odpovídají i další zaznamenané rozdíly, když poněkud kritičtějšími v tomto ohledu byli respondenti starší 60 let, důchodci, vyučení bez maturity, nezaměstnaní a lidé pracující v dělnických profesích. Naopak relativně méně nepříznivě vyznívalo hodnocení absolventů vysokých škol, podnikatelů a živnostníků či vysoce kvalifikovaných odborných a vedoucích pracovníků.

⁵ Znění otázky: „Myslíte si, že v tomto roce si budete moci nakoupit za stejné peníze mnohem více, trochu více, asi tak stejně, trochu méně, mnohem méně než dnes?“